

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

176

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het meldpunt voor reiskosten zomerstages en zomerles* (ingezonden 31 augustus 2020).

Antwoord van Minister **Van Engelshoven** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 24 september 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het meldpunt voor reiskosten zomerstages en zomerles van de studentenorganisaties Landelijke Studentenvakbond (LSVb) en Interstedelijk Studenten Overleg (ISO)?¹

Antwoord 1

Ja, daar ben ik mee bekend.

Vraag 2

Bent u bereid om met de studentenorganisaties in gesprek te gaan over de bevindingen van het meldpunt en te zoeken naar oplossingen?

Antwoord 2

Hier is ambtelijk over gesproken met de studentenorganisaties. In de volgende drie antwoorden ga ik verder in op de inhoud.

Vraag 3

Is bekend hoeveel studenten door de coronacrisis hun stages of colleges in de zomermaanden moesten inhalen?

Antwoord 3

Die gegevens zijn niet bekend. Ik heb van de LSVb begrepen dat bij het meldpunt 34 studenten hebben aangegeven reiskosten te hebben gemaakt in de zomer als gevolg van studie of stage. 25 van deze respondenten verwezen daarbij actief naar de coronacrisis als oorzaak.

¹ <https://lsvb.nl/meldpunt-zomerstages-en-zomerles/>

Vraag 4

Hoeveel studenten konden tussen 16 juli en 16 augustus 2020 geen gebruik maken van gratis reizen met het studentenreisproduct? Kunt u een overzicht geven van de omvang van deze groep en de gemiddelde reiskosten van deze groep?

Antwoord 4

Zoals elk jaar konden alle studenten met een weekproduct tussen 16 juli en 16 augustus met korting reizen en dus niet gratis. Het ging in 2020 om circa 680.000 studenten. Studenten met een weekendproduct konden tijdens deze periode wel gratis reizen in de weekenden. Daarbij ging het om een kleine 60.000 studenten. Er zijn mij geen andere gegevens bekend over de omvang en reiskosten van deze groep dan de gegevens die door de studentenbonden zijn verzameld. Hieruit blijkt dat studenten die zich bij het meldpunt hebben gemeld, gemiddeld € 151 aan reiskosten hadden. Het is niet bekend hoeveel reiskosten zij ook zonder corona hadden gehad vanwege de zomerstop in het studentenreisproduct.

Vraag 5

Bent u bereid om een compensatieregeling te treffen voor studenten die door de coronacrisis hun stages of colleges in de zomermaanden in moesten halen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nee, ik ben daar niet toe bereid. Het is uitvoeringstechnisch ingewikkeld en duur om maatwerk te verrichten voor studenten die in de zomerperiode studiegerelateerde reizen maken. Daarover heb ik reeds eerder vragen van uw Kamer beantwoord². Daarbij geldt tijdens deze coronacrisis dat de uitvoeringscapaciteit bij DUO nog extra onder druk is komen te staan vanwege andere coulançe-maatregelen als gevolg van corona.

Vraag 6

Bent u bereid om de drie maanden extra reisrecht flexibeler vorm te geven, bijvoorbeeld door de mogelijkheid om de drie maanden zelf in te plannen of het reisrecht uit te laten betalen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Dat we als kabinet hebben besloten de studenten drie maanden extra reisrecht te geven komt juist doordat het in de uitvoering niet mogelijk is om het reisrecht flexibel in te zetten. Het reisrecht is wettelijk en in de uitvoeringssystemen gekoppeld aan het recht op studiefinanciering, en het was en is niet mogelijk om dat in zo'n kort tijdsbestek aan te passen, zeker niet gecombineerd met de andere corona-gerelateerde maatregelen die we van DUO hebben gevraagd. Het was wel mogelijk om aan het einde van de totale reisrechtduur van elke student drie maanden toe te voegen. Iedere student in het hoger onderwijs die aan het eind van die duur nog recht heeft op studiefinanciering kan daar dus gebruik van maken. Het reisrecht uit laten betalen zou een duurdere optie zijn omdat dan voor alle studenten extra kosten moeten worden gemaakt, terwijl er nu alleen kosten worden gemaakt voor studenten die uit hun normale reisrechtduur lopen. Hiermee komt de maatregel terecht bij de groep die daadwerkelijk reiskosten heeft als hun reisrecht is verlopen. Ook voor deze maatregel geldt dat dit in de uitvoering niet mogelijk is, binnen het korte tijdsbestek en in het totaal van wat we aan DUO vragen.

Vraag 7

Bent u bekend met de petitie van scholierenorganisatie Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS), waarin zij pleiten voor de reiskostenvergoeding van leerlingen van het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo)?³

² Zie Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2771 en Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2772.

³ LAKS nieuws, 19 mei 2020, «Duizenden steunbetuigingen gratis reizen vavo'ers», <https://www.laks.nl/duizenden-steunbetuigingen-gratis-reizen-vavoers/>

Antwoord 7

Ja, daar ben ik mee bekend.

Vraag 8

Kunt u toelichten wat de stand van zaken is van het onderzoek met de gemeenten en de vavo-scholen over de reiskostenvergoeding?⁴ Wanneer worden de resultaten van dit onderzoek met de Kamer gedeeld?

Antwoord 8

Zoals gemeld in de Kamerbrief over «Voortgang maatregelen interdepartementaal beleidsonderzoek naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt» van 8 juli jl.⁵ heeft het overleg met VNG – over de mogelijkheden die gemeenten hebben om reiskosten vavo te vergoeden – vertraging opgelopen door covid19. Er wordt op dit moment aan gewerkt en het streven is om eind 2020 de Tweede Kamer de resultaten van het overleg te doen toekomen.

Vraag 9

Is bekend hoeveel vavo-leerlingen door de uitbraak van COVID-19 geen inkomen meer hebben, waardoor de reiskosten een veel grote belemmering vormen dan voorheen?

Antwoord 9

Op dit moment is dat niet bekend. Overigens zijn er meerdere bronnen dan een bijbaan om eventuele reiskosten te betalen. Vavo-studenten die 18 jaar of ouder zijn, kunnen aanspraak maken op een scholierentegemoetkoming. Bovendien geldt de ouderlijke onderhoudsplicht voor personen van 18 tot 21 jaar. Ook is er de optie van de individuele bijzondere bijstand uit de Participatiewet. Het behoort tot de bevoegd- en verantwoordelijkheid van de gemeenten om in voorkomende gevallen al dan niet de individuele bijzondere bijstand uit de Participatiewet in te zetten⁶. In de Kamerbrief «Voortgang maatregelen interdepartementaal beleidsonderzoek naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt»⁷ is over deze optie gemeld dat we o.a. deze optie willen betrekken bij het overleg met de VNG over de mogelijkheden die gemeenten hebben om reiskosten vavo te vergoeden.

⁴ Kamerstukken II, 2019–2020, 26 695, nr. 125. Blz. 21

⁵ Kamerstuk 29 544, nr.1019.

⁶ Zie artikel 12 en 35 van de Participatiewet voor meer informatie over de individuele, bijzondere bijstand.

⁷ Kamer II, Vergaderjaar 2019–2020, 29 544, nr.1019.